de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 7 - 15 FEBRUARI 1952

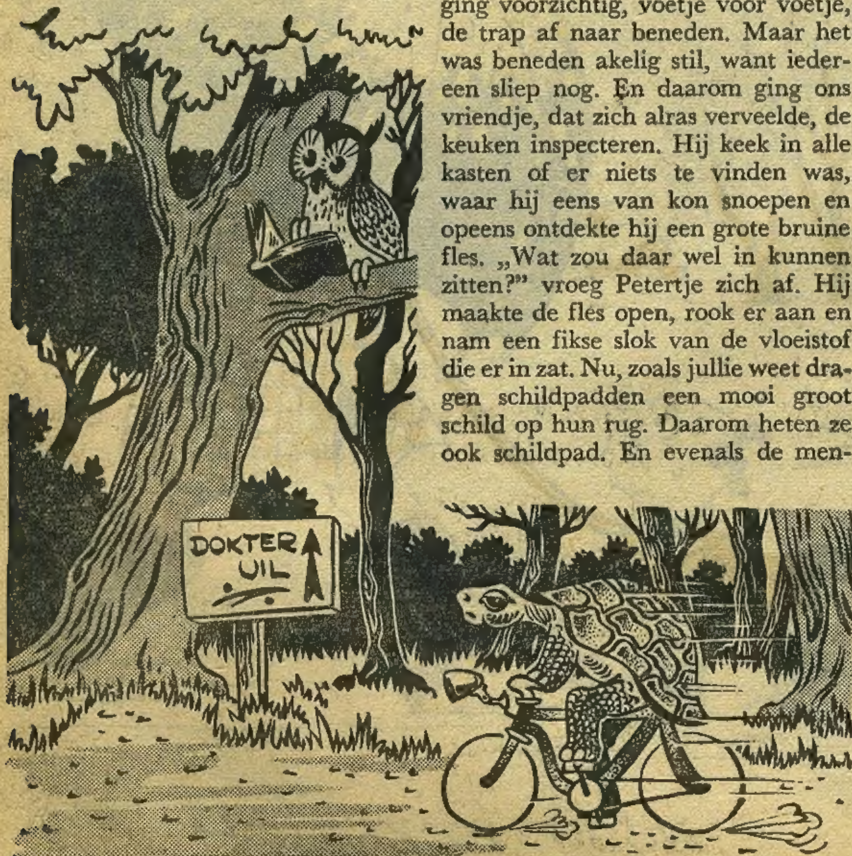
„HOOG BEZOEK!"

PETER, DE

Petertje, het ondeugendste schildpadje van het hele huis, woonde met een heleboel broertjes en zusjes bij vader en moeder Schildpad in een gezellig huisje, verscholen in het dichte struikgewas.

Ja, die Petertje was erg ondeugend en nieuwsgierig. Hij bezorgde zijn vader en moeder dan ook veel angst en verdriet. Toen hij groter werd en hij vond, dat hij in huis niet genoeg kattekwaad meer uit kon halen, ondernam hij speurtochten door het bos. Zijn moeder huilde dan tranen met tuiten als hij lang wegbleef en zij niet wist waar hij was. Alle kinderen moesten dan naar hem gaan zoeken. Maar nauwelijks waren ze weg of Petertje kwam doodkalm binnenwandelen, met een heel onschuldig gezicht. Jullie begrijpt, dat vader en moeder wel erg opgelucht, maar toch ook heel boos op hem waren! En als al de kinderen na uren onverrichterzake terugkwamen, zat Petertje zielsvergenoegd in een hoekje, met een snuitje alsof hij van de prins geen kwaad wist.

Op zekere dag, het was vroeg in het voorjaar, zou vader Schildpad op reis gaan. Oma Schildpad, die helemaal aan het einde van het grote bos woonde, had Piet Eekhoorn gestuurd met een briefje, waarin zij vroeg, of vader en moeder niet eens een dagje konden overkomen, omdat zij hen in een heel lange tijd niet gezien had. Ook Petertje was uitgenodigd, omdat hij de Benjamin van de familie was.

Oma had zelf wel graag willen komen, maar ze was al zo oud, dat ze de lange reis niet goed meer aandurfde.

Petertje was opgetogen van blijdschap. Hij was nog niet zo vaak mee geweest naar oma, die hele kasten vol met trommeltjes, gevuld met koekjes en snoepjes had.

Op de morgen, dat de familie Schildpad op reis zou gaan, was ons Petertje al voor dag en dauw wakker. Hij dacht bij zichzelf: Wat is er vandaag ook weer voor prettigs? En opeens wist hij het weer. Eén, twee, drie, plof, daar stond Petertje naast zijn bedje.

Hij sloop heel, heel zachtjes zijn kamertje uit, zonder zich eerst behoorlijk gewassen te hebben (want Petertje had het land aan water) en ging voorzichtig, voetje voor voetje, de trap af naar beneden. Maar het was beneden akelig stil, want iedereen sliep nog. En daarom ging ons vriendje, dat zich alras verveelde, de keuken inspecteren. Hij keek in alle kasten of er niets te vinden was, waar hij eens van kon snoepen en opeens ontdekte hij een grote bruine fles. „Wat zou daar wel in kunnen zitten?" vroeg Petertje zich af. Hij maakte de fles open, rook er aan en nam een fikse slok van de vloeistof die er in zat. Nu, zoals jullie weet dragen schildpadden een mooi groot schild op hun rug. Daarom heten ze ook schildpad. En evenals de mensen, willen dieren er graag netjes uitzien als ze uitgaan. De schildpadden wrijven hun schilden dan in met een soort olie, die hun rugschild een mooie, donkere glans geeft. Moeder Schildpad had speciaal voor het uitstapje naar oma een fles olie gekocht en o! daar had Petertje nu een grote slok van genomen, omdat hij dacht, dat het wel stroop zou zijn. Eerlijk gezegd vond hij het niet lekker, maar hij nam toch nog een tweede slok. Opeens hoorde hij gestommel op de trap. Vlug zette hij de fles weg en wilde naar buiten lopen. Maar opeens voelde hij zich zo naar, dat hij zich moest vastgrijpen aan de tafel om niet te vallen. Daar vond moeder hem en toen ze de geopende provisiekast en de haastig weggezette bruine fles zag, begreep ze onmiddellijk wat er aan de hand was. Ze liet Petertje vlug een glas melk leegdrinken, droeg hem in haar armen naar buiten en legde hem in het gras neer. Petertje voelde zich van binnen heel akelig en hij bleef, heel bleek om zijn neus, stil in het gras liggen, met gesloten ogen. Wat schrok hij, toen hij moeder opeens hoorde roepen: „Vader, vader, kom eens gauw. Ik geloof, dat Petertje heel erg ziek is!"

Vader kwam vlug naar beneden en moeder vertelde hem wat er aan de hand was, terwijl er dikke tranen over haar wangen biggelden.

„Moeder, maak je nou maar niet ongerust," bromde hij en stapte op de fiets om direct dokter Uil te gaan halen.

Die zat hoog in de kruin van een oude boom en wilde juist zijn boeken openslaan om eens te zien, welke patiënten hij vandaag moest gaan bezoeken. Opeens zag hij vader Schildpad in de verte aankomen, hijgend en puffend van het harde fietsen en onmiddellijk kwam dokter Uil naar beneden. „Ohoe, ohoem," kraste hij, „als ik je zo aanzie, vader Schildpad, geloof ik dat er weer wat aan de hand is met die drommelse jongen van je, die ondeugende vlerk."

Vader kon slechts met zijn hoofd knikken en dit was voor de dokter al genoeg. Hij spreidde onmiddellijk zijn grote vleugels uit, greep in de

SCHILDPAD

vlucht gauw zijn dokterstasje en vloog voor vader uit naar het huisje van de familie Schildpad.

Petertje was erg bleek en had zijn ogen stijf gesloten, maar toen hij de klapwiekende vleugels van dokter

Uil boven zich hoorde, opende hij zijn ogen op een kiertje en werd toen nog een beetje bleker. Want dokter Uil had een diepe rimpel boven zijn ogen en Petertje wist dat hij dan niet bepaald vriendelijk was. Ons vriendje sloot daarom zijn oogjes weer gauw en hield zich doodstil. Maar dokter Uil kende zijn pappenheimers wel. Hij haalde zijn grote uilebril te voorschijn en plantte die op zijn verstandige uileneus. Petertje, die door een kiertje van zijn oogleden keek, werd nog banger, want als de dokter zijn bril opzette moest je onderzocht worden en dokter Uil was niet zo erg zachtzinnig.

Ons Petertje wist niet, dat dokter Uil de grote donkere bril opzette, omdat er, toen hij daar die stoute, doodsbange Petertje zag liggen, in zijn ogen net zulke dansende lichtjes verschenen als oma had, wanneer Petertje iets stouts gedaan had en haar om vergeving vroeg.

En daarom kon Petertje ook niet zien, dat dokter Uil een knipoogje gaf aan vader en moeder, dat knipoogje betekende: Maak je maar niet ongerust; het is heus zo erg niet!

Petertje lag met stijfgesloten oogjes, een rommelend maagje en een angstig kloppend hartje.

„Zo, zo!" kraste dokter Uil en zijn stem klonk boos, „is dat die kleine boosdoener? Doe je ogen maar eens open, jonge vriend, en vertel me, wat je uitgespookt hebt!"

Maar toen Petertje zijn oogjes opendeed, keek hij recht in de donkere, glimmende brilleglazen van dokter Uil en dat zag er zo angstig uit, dat ons klein schildpadje gauw zijn ogen weer sloot en luidkeels om zijn moeder begon te roepen.

„Hoor eens hier," zei dokter Uil, „nu huil je om je moeder. Maar als je van tevoren eens een beetje meer aan haar gedacht had, zou je nooit uit die fles gedronken hebben en dan lag je hier niet met een maag die helemaal van streek is. Gelukkig, dat het beukenootjesolie is; je zult er vandaag wel een beetje akelig van blijven, maar gevaarlijk is het niet. Maar stel je voor, dat het wat anders geweest was, dan hadden vader en moeder nu geen Petertje meer gehad!"

En omdat dokter Uil zag, dat Petertje nu toch heus wel genoeg gestraft was, zette hij zijn uilebril af en toen Petertje tussen zijn snikken door stiekem even omhoogkeek, zag hij de dansende lichtjes in de ogen van dokter Uil. En toen strekte hij zo maar zijn pootjes uit naar de dokter en deze pakte hem op en droeg hem naar binnen. En o, wat had Petertje een berouw, toen hij de betraande ogen van zijn lieve moedertje zag.

Ja, zo zie je, dat mensen- en dierenkindertjes hun ouders wel eens verdriet bezorgen! Ja en wat toen? Toen werd Petertje in bed gestopt en kreeg hij een drankje van dokter Uil. Maar — en dat vond Petertje wel heel erg verschrikkelijk — dokter Uil zei, dat hij de hele dag in bed moest blijven. Dat betekende, dat hij niet mee kon naar oma!

Nu was Petertje wel een ondeugend, maar ook wel weer een erg flink schildpadje en daarom beet hij zijn tanden op elkaar en huilde niet. Hij wist, dat het zijn verdiende loon was.

Ja, en toen mocht een van de zusjes mee. Heus, Petertje was zo flink, dat hij ook niet huilde, toen hij vader, moeder en zusje zag vertrekken. Alleen — maar ja, dat mogen jullie aan niemand verklappen — toen hij 's middags helemaal alleen in zijn bedje lag, heeft hij wel eventjes gehuild!

Maar aan niemand verklappen, hoor, want niemand weet er iets van!

W. D.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Knor-knorre op de vlucht

DOOR
J. HEILOO

Boer Jaspers kocht een biggetje,
't Was roze en nog klein,
Maar zelfs zo'n heel klein biggetje,
Kan toch al grillig zijn.

Hij liep er trots mee door de stad,
Hij hield het stevig vast.
Maar dat beviel Knor-Knorre niet;
Dat was een rare gast!

Plots nam het biggetje een sprong,
Boer Jaspers schreeuwde luid,
En als een pijltje uit de boog,
Verdween de rappe guit.

Boer Jaspers rende er achteraan,
Maar Knorre gaf 't niet op.
Luid jammerde het boertje toen:
„Wat heb ik nu een strop!"

Maar ieder, die hem rennen zag,
Die rende eensklaps mee,
De bakker en de groenteman
En oude tante Kee.

Knor-Knorre wist zich toen geen raad,
En werd een beetje moe.
Waar moest het biggetje nu heen?
Waar moest het nu naar toe?

Maar tante Kee, ja werk'lijk waar,
Die was toch nummer één.
Vlug greep ze Knorre bij zijn staart,
Hij kon geen kant meer heen.

Die renpartij om 't biggetje,
Was wát een dolle klucht.
Nú is Knor-Knorre, dik en vet,
Te stram voor elke vlucht!

LEERRIJKE LESSEN

DE LEEUW EN DE VOS

Een vos zag voor het eerst in zijn leven een flinke leeuw en hij bestierf het bijna van angst.

De leeuw liep voorbij en een poosje later zag de vos een tweede leeuw. Vosje voelde zijn knieën knikken, maar de angst zat er toch niet meer zo diep in als toen hij die eerste leeuw zag.

En ook die tweede leeuw wandelde rustig voorbij.

Hei, dacht de vos, ik ben gek dat ik zo in angst heb gezeten. Ze doen me heus niks.

En toen hij voor de derde keer in zijn leven een leeuw zag, raapte de vos al zijn vossenmoed bijeen en stapte regelrecht op die leeuw af. Hij ging er eens rustig bij zitten en maakte een vriendelijk praatje met de koning der dieren.

Daarmee raakte die vos zijn aangeboren angst voor het onwennige, het vreemde kwijt.

Hebben we niet allemaal min of meer die klemmende angst gekend? Toen we voor het eerst naar school moesten? Toen we misschien voor het eerst een lange broek moesten aantrekken? Toen we iets moesten gaan studeren, waarvan we nog geen flauw begrip hadden?

En waarom die angst? Omdat we onwennig waren, omdat we niet wisten wat ons te wachten stond, omdat we nog niet dóór hadden, dat de reden van die beklemming alleen in onszelf lag, in onze onwetendheid.

We zullen nog vaker tegenover dat angstige gevoel staan in het latere leven. Laten we proberen om zo goed mogelijk vertrouwd te raken met de dingen, en dan verliezen ze vanzelf alle verschrikking, die meestal alleen in onze verbeelding bestaat.

ONZE WONDERE WERELD

VAN NOTEDOP TOT OCEAANREUS

HET VAREN HEEFT DE MENS ALTIJD IN HET BLOED GEZETEN, MAAR EEUWEN WAREN NODIG OM HET TEGENWOORDIGE PEIL VAN DE SCHEEPVAART TE BEREIKEN.

DE KRAAI

en haar soortgenoten

Kent ge het viertal kraaien, dat ge in de winter dikwijls op onze velden ziet?

Het zijn de zwarte en de bonte kraai, de roek en de torenkraai.

Mooie, sterke vogels zijn het, die de koude van de winter hardnekkig trotseren, zo lang ze kunnen.

Het meest bekend bij de jongens is de *torenkraai of kauw* en tegelijk is hij de kleinste van het luidruchtige viertal. Misschien hebben jullie de koster van de kerk al wel eens gevraagd of hij een nest met jonge kraaien voor je wilde uithalen? Je wilde ze thuis grootbrengen en leren praten. Ja, jongens, je mag het proberen als de koster de nesten toch moet uithalen, maar laat ze anders maar stil bij de oude vogels. Die weten veel beter, wat hun kauwtjes nodig hebben dan wij.

Ongetwijfeld is de kauw gemakkelijk tam te maken, maar van de drie of vier jongen, die je uit het nest haalt, gaat meestal het merendeel dood. Probeer liever bij de toren te genieten van hun gestoei achter elkaar aan en van het eeuwigdurend gekwebbel, dat ze hierbij voeren.

De kauwen nestelen ook wel in niet-gebruikte schoorstenen en sjouwen daar een grote hoeveelheid takken en ander nestmateriaal bijeen, tot grote last van de huisbewoners, wanneer de schoorsteen in gebruik wordt genomen.

De *roek* is groter dan de kauw en bijna even groot als de zwarte kraai.

Zij broeden altijd in kolonies bij elkaar, zoals je die op enkele plaatsen in ons land nog ziet. Boven in de bomen ziet het dan zwart van de nesten en onder en op de bomen is het een vuil gedoe van de uitwerpselen. De vogel zelf is te kennen aan de onbehaarde snavelwortel.

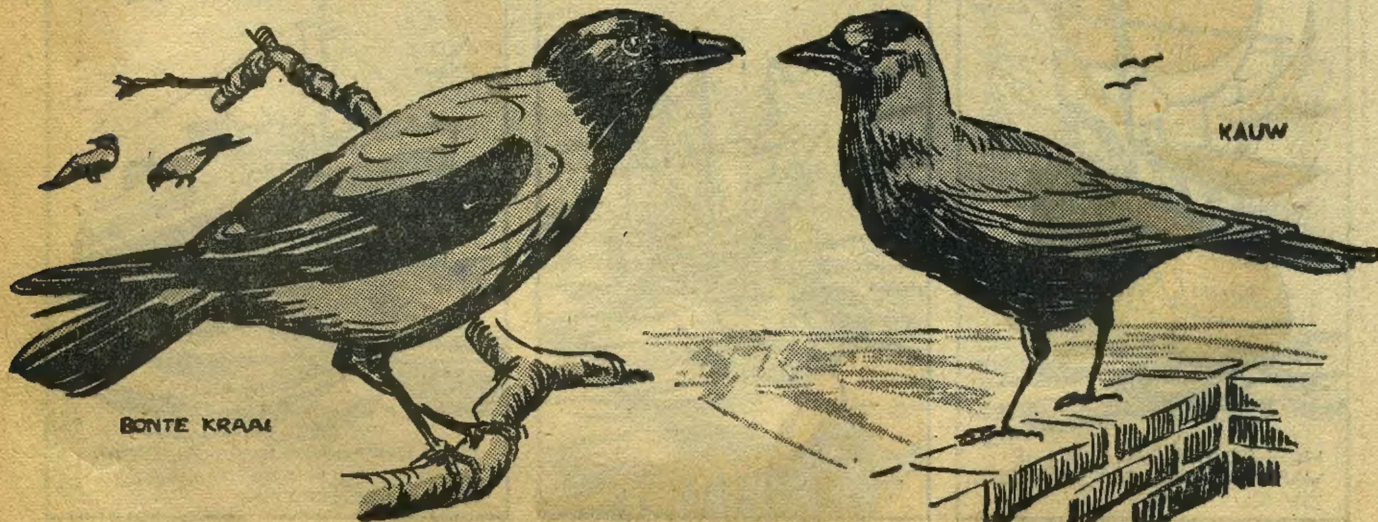
We moeten de roek als een nuttige vogel beschouwen, omdat hij ontzettend veel schadelijke insecten opeet, als engerlingen (de larven van de meikever), emelten (de larven van de langpootmug), aardrupsen en ritnaalden. Natuurlijk valt dan ook wel eens een nuttige regenworm hem ten prooi. Komt de vogel echter in grote hoeveelheden voor, zoals vorig jaar bijvoorbeeld in Noordoost-Overijsel, dan wordt hij bepaald schadelijk.

De schurk onder de kraaien is echter de *zwarte kraai*. Deze vogel past letterlijk alles: eieren, kuikens, jonge vogels, een jong haasje. Hij durft de grote sperwer zijn prooi af te pakken en grijpt de duiven van het nest. De gevaarlijke rover gaat alleen op jacht, zoals hij ook eenzaam in een den zijn nest bouwt.

De *bonte kraai* is een wintergast van ons land. Deze vogel broedt in noordelijker landen en voelt zich in de winter in Nederland als in het zoele zuiden. Duidelijk is hij van de andere te onderscheiden aan zijn bonte verenpak, dat gedeeltelijk zwart en grijs is.

Tegen October verschijnt hij in ons land, maar reeds in de eerste maanden van het jaar staat hij weer zijn schor gekras te krijsen in een of andere eikeboom. Het is zijn zogenaamde baltsroep en een teken voor ons, dat hij van plan is, spoedig weer naar het noorden te vertrekken.

v. d. B.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

SJOERD EN DOEKE

Op de boerderij van Henk's vader was een nieuwe knecht te werk gesteld. Henk, die flink uit de kluiten was gewassen, trok dikwijls met hem het land in, en dan kon het gebeuren dat de knecht — Sjoerd heette hij — woorden gebruikte, waarvan Henk niets begreep. Sjoerd was een Fries van geboorte en hoewel hij al jaren in het Gelderse en het Utrechtse gewerkt had, vond hij er toch wel eens aardigheid in, te laten horen, dat hij de Friese taal niet erg verleerd had.

Wat zijn naam betekende wist Sjoerd niet; daar bekommerde men zich weinig om; maar toen hij van Henk hoorde, dat meester Dierx van namen nogal wat scheen te weten, vroeg hij aan Henk, of die er misschien achter kon komen. Nu, zijn vriend Harry zou er wel voor te vinden zijn om het de meester te vragen; zijn lijst bevatte nog niet veel Friese namen.

„Laat hem dan meteen vragen wat Doeke betekent," zei Sjoerd; „Doeke is een kameraad van me en over een paar weken spreek ik hem."

„Het Fries," aldus meester Dierx op Harry's vragen, „heeft dezelfde oorsprong als de andere Germaanse talen. In de Friese namen moeten dus Oudgermaanse naamstammen terug te vinden zijn.

Bij de namen Sjoerd en Doeke is dat niet zo heel erg moeilijk.

Sjoerd is een afslijting van Sigurd, in volledige vorm Siguhard, waarvan de betekenis is: sterk in de overwinning. Ook de namen Siegbert en Sigibert: schitterend in de overwinning, en Sievert van Siewart, Sigiwart: bewaker van de overwinning, komen een enkele keer nog voor.

De betekenis van Doeke hebben we bij de Oudgermaanse naamstam dug te zoeken. De betekenis daarvan is: deugen. In het Oudnoors vinden we, van dug afgeleid, het woord dyggr, dat nuttig, goed, braaf betekent. Doeke is dus een man die deugt, die wat waard is, die nuttig is, goed, braaf. De plaatsnaam Dokkum is een verkorting van Dokkeheim, Doeke-heim, de woonplaats van Doeke.

Ik vermoed," zo besloot meester, „dat Sjoerd over de betekenis van zijn eigen naam en die van zijn makker niet geheel ontevreden zal zijn."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

GLASSCHRIFTEN

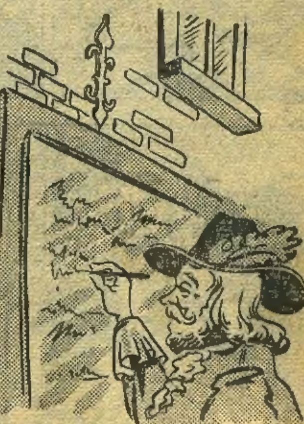
Onze voorouders hielden er van om op vensterruiten en glas allerlei rijmpjes te schrijven. Het schijnt zelfs, dat zij altijd een stift bij zich droegen om steeds gereed te zijn als ze een inval hadden. En om rijmpjes zaten ze ook nooit verlegen. De mooiste rijmpjes vond men daar, waar de meeste mensen bijeenkwamen: de herberg. Daar kwamen ook de meeste lezers. De vensterruiten waren er doorgaans letterlijk mee overdekt, en als er eens een ruit brak en een nieuwe ingezet werd, was dat alsof er een album werd neergelegd, dat zo snel mogelijk ingevuld moest worden. Glasschriften zijn bij millioenen gemaakt, maar slechts enkele zijn bij toeval bewaard gebleven. Vooral uit de zeventiende eeuw. Zo kwam er eens iemand in een herberg en zag de ruiten volgekrabbeld. Dadelijk nam hij zijn stift en schreef er bij:

Die deze glazen hebben beschreven
Waren gekken en zijn het gebleven.

En de volgende, die dit las, schreef daar weer onder:

Dan zijt gij zeker, bij gebrek
Van kennis, wel een grote gek.

Zo ging het maar door. Men liet nooit na elkaar voor de gek te houden, en wie voor de gek werd gehouden, nam wraak door er een nieuw, passend rijmpje onder te zetten, en trachtte dan door nog groter geestigheid en vernuft de onbekende schrijver te overtroeven. Een soort „glascompetitie", die de herbergier menige duit in het laatje bracht. Daar had hij dan wel een nieuwe ruit voor over.

BAS EN BES

Bas en Bes zitten weer opgesloten in het gesticht van Stekel. Met hun vriendje, Karel Pieters, kijken ze uit het raam.

KLAAS NIKKELBIE

NAAR HET BEROEMDE VERHAAL VAN CHARLES DICKENS.

Op verlangen van zijn harteloze oom had Klaas Nikkelbie een betrekking aangenomen als hulponderwijzer op een kostschool voor verwaarloosde jongens: Dotheboys Hal. Daar raakte hij bevriend met een oudere knaap, Smike, die door het hoofd der school, Squeers, afschuwelijk werd behandeld. Smike liep weg, maar werd weer opgevangen. In het klaslokaal wilde Squeers hem afranselen en juist zou hij beginnen, toen Klaas hem een gebiedend „halt" toeriep.

9. Squeers werd woest bij die onderbreking. „Ga zitten, snotaap!" schreeuwde hij tegen Klaas. „Pas op, als je hem aanraakt!" antwoordde de jongeman. „Zolang ik hier ben, zal het niet gebeuren; mijn bloed kookt en als het moet, kan ik tien van zulke kerels als jij bent baas." Op het horen van die woorden spuwde Squeers naar hem en sloeg hem met zijn stok. Klaas vloog hem aan, wrong hem de stok uit de hand en greep hem bij de keel.

10. Hij gaf de woesteling er van langs, tot deze om genade smeekte. Niemand van de jongens kwam Squeers te hulp behalve zijn zoontje, een papperig, dik kereltje, dat de anderen brutaliseerde. Fanny gooide inktkokers naar het hoofd van Klaas, maar hij ging door met het schoolhoofd af te rossen tot zijn arm er moe van was. Dan draaide hij zich om en verliet Dotheboys Hal. Hij had wel weinig geld op zak, maar besloot toch naar Londen terug te keren.

11. Onderweg ontmoette hij een man, die hij kende, John Browdie, een opgeruimd heerschap en toen deze hoorde, wat Klaas had uitgevoerd, schudde hij van het lachen. Maar toen Klaas zei, dat hij op weg was naar Londen, werd hij ernstig en leende hij de jongeman enig geld. Kort daarop voegde Smike zich bij Klaas. „U bent mijn enige vriend," zei de arme jongen, „neem mij met u mee!" Klaas stemde toe en samen trokken zij verder.

12. In Londen vernam Klaas van Newman Noggs, de secretaris van zijn oom Ralf, dat deze een brief van Fanny Squeers had gekregen, waarin Klaas er van werd beschuldigd, dat hij haar vader had geslagen en een ring van haar moeder gestolen. Klaas kwam juist thuis, toen zijn oom stond te vertellen wat hij allemaal uitgehaald had. „Dat zijn niets dan leugens!" barstte Klaas los.

ALLABAD, DE DUBBELGANGER

OOSTERS VERHAAL
DOOR J. TOEBOSCH

Een van de voornaamste ambtenaren van de kalief van Bagdad was Motassem, het hoofd van de politie. Hij woonde in een prachtig paleis en had een menigte bedienden. Een daarvan was Allabad, een brave, eerlijke, vriendelijke jongen, waar ieder veel van hield. Onder de personen, die dikwijls voor hun dienst in het paleis kwamen, was er een, die in gelaatstrekken, gestalte, houding en stem veel op hem leek. Muley, zo heette deze man, had een hoge post bij de politie en stond onmiddellijk onder Motassem. Hij was een bekwaam en ijverig ambtenaar en daarbij iemand, die zich zo vriendelijk en hartelijk wist voor te doen, dat hij ieder voor zich innam. Of hij echter was, zoals hij zich voordeed, zult ge uit het vervolg van dit verhaal te weten komen.

Nu gebeurde het, dat Bagdad door een dievenbende onveilig werd gemaakt. Elke nacht hadden er inbraken plaats en het lukte maar niet de daders te pakken. 't Was, of de dieven telkens gewaarschuwd werden, want ze kwamen nooit, waar men hen verwachtte. Het gebeurde soms, dat de politie inlichtingen kreeg, dat hier of daar ingebroken zou worden, maar als dan de wacht gehouden werd, kwam er niets en hoorde men later, dat de bende op een heel andere plaats haar slag geslagen had.

Motassem deed, wat in zijn vermogen was. Elke nacht doorkruiste hij de stad, maar al zijn moeite was vergeefs. Niet minder ijverig was Muley. Dag en nacht was hij in de weer om de bende op het spoor te komen. Maar tegelijk wist hij het zó voor te stellen, dat Motassem niet de juiste maatregelen nam en het heel anders zou gaan, als hij de baas was.

Op zekere dag had Allabad voor zijn meester een boodschap bij Muley. Hij trof Muley niet thuis en werd nu ontvangen door diens bediende Kasem. Allabad had tijd genoeg en bleef wat praten en nu vertelde Kasem, dat hij binnenkort zou vertrekken, daar hij een andere meester gevonden had. „En onder ons gezegd, Allabad," vertelde hij verder, „ik ben blij, dat ik hier wegkom, want ik vertrouw Muley niet. De laatste tijd krijgt hij, als het duister is, dikwijls bezoek van lui, die er ongunstig uitzien, en enige keren heb ik gemerkt, dat 's nachts pakken en pakken in huis werden gebracht. Dat komt me verdacht voor. En een paar dagen geleden heb ik een heel raar geval gehad. Muley liet iemand uit en ze hadden er geen erg in, dat ik dichtbij hen was. Ze praatten zacht met elkaar, maar toch verstond ik de naam van een rijk koopman uit de stad. En kijk, daags daarna hoorde ik, dat bij diezelfde koopman ingebroken was. Ik weet niet, wat ik daarvan denken moet."

Toen Allabad wat later naar huis terugging, dacht hij na over wat hij gehoord had. Zou Muley met dieven en inbrekers in verbinding staan . . . . ? Maar neen, dat was van zo'n voornaam ambtenaar toch niet aan te nemen . . . .

Intussen heerste in Bagdad grote onrust. Er werd altijd bij de rijkste burgers ingebroken en velen gaven de schuld aan het hoofd van de politie, die niet voor zijn taak berekend was. Ook de kalief hoorde, wat er verteld werd, en zo kreeg Motassem op een goede dag het bevel voor hem te verschijnen.

„Motassem," zei de kalief, „ik verneem, dat mijn stad door een bende misdadigers onveilig wordt gemaakt. Wat hebt ge daarop te antwoorden?"

„Helaas, het is waar, genadige kalief. Maar ondanks alle moeite kan ik tot heden daar niets tegen doen."

„Wat! Ge kunt daar niets tegen doen! Maar ik wil, dat aan die toestand een einde komt. Een week geef ik u de tijd. Als na afloop daarvan de bende niet is opgespoord, laat ik u gevangen zetten en geef uw ambt aan uw ondergeschikte Muley, die bekwamer is dan gij."

Daarmee kon Motassem gaan. Het zag er nu treurig voor hem uit. Hoe zou hij in zo korte tijd kunnen doen, wat de kalief verlangde . . . . ? Groot was ook de verslagenheid in zijn paleis, want Motassem was voor zijn bedienden en ondergeschikten altijd een goed meester geweest.

Twee dagen na het onderhoud met de kalief was Allabad nog laat in de avond toevallig in de buurt van Muley's woning. Opeens klopte iemand hem op de schouder en een hem onbekende man zei: „Eindelijk vind ik je dan toch, Muley. Ik heb al wel een uur lang naar je gezocht."

Allabad was op het punt te zeggen: „Ge vergist u; ik ben Muley niet." Maar op hetzelfde ogenblik begreep hij, dat de man, die hem aangesproken had, door de duisternis misleid, meende, dat hij Muley voorhad. Wie weet, misschien kon hem dat te pas komen. Hij antwoordde dus: „Och, ik heb het vandaag verschrikkelijk druk gehad. **Wat heb je me te vertellen?"**

„We hebben wat op het oog. Morgen om middernacht bij de koopman El-Sabar. We zijn met zes man. Ge zorgt wel, dat er geen politie in de buurt is en dat we niet gestoord worden."

„Zeker. Daar kun je op rekenen."

„Dat is dus afgesproken," zei de man, terwijl hij haastig heenging. Allabad begreep alles. Muley stond in verbinding met de dievenbende. Hij wist, waar en wanneer zou worden ingebroken, en zorgde dan, dat het terrein veilig was. Wat een schurk! En door hem zou zijn goede meester in het ongeluk worden gestort! Maar hij zou zorgen, dat het niet gebeurde.

Onmiddellijk ging hij naar het paleis, vroeg Motassem te spreken en vertelde hem, wat hij te weten gekomen was.

't Is te begrijpen, dat Motassem daarvan opkeek. Hij wist wel, dat Muley hem niet genegen was, maar had hem altijd voor een rechtvaardig man gehouden. Wat nu te doen? Als hij Muley ter verantwoording riep, zou deze hoogst verontwaardigd zijn en alles ontkennen en er waren geen bewijzen. Hij moest het dus anders overleggen. Motassem dacht even na en had toen zijn plan klaar.

De volgende avond kwam Muley als altijd bij hem om over de dienst voor de komende nacht te spreken.

„Muley," zei hij, „ik heb bericht gekregen, dat de bende van plan is tegen middernacht bij de koopman El-Sabar in te breken."

Muley, die natuurlijk nog van niets wist, dacht dadelijk, dat het wel weer een van die berichten zou zijn, zoals de politie er zo dikwijls ontving.

„Och wat, het zal wel weer een vals bericht zijn," zei hij.

„Best mogelijk," antwoordde Motassem, „maar ik wil toch weten, wat er van aan is, en zal er daarom zelf op uittrekken. Gij, Muley, gaat mee!"

Muley vond deze regeling wel wat vreemd. Maar hij dacht: Over enkele dagen ben ik toch de baas, en maakte dus geen tegenwerpingen.

Een paar uur later ging men op weg. Motassem had acht van zijn beste politieagenten voor deze onderneming uitgekozen. Tot verbazing van Muley was ook Allabad hij het gezelschap. Op zijn vraag, wat die er mee te maken had, kreeg hij van Motassem tot antwoord, dat hij dat wel zien zou.

Zo kwamen ze bij de grote winkel van El-Sabar en gingen er binnen. Motassem stelde zijn mannen verdekt op. Ook Muley kreeg een plaats aangewezen. Tevoren had Motassem een agent, die hij ten volle vertrouwen kon, opgedragen, Muley steeds in het oog te houden. Vol spanning wachtte hij nu af, wat er gebeuren zou.

Het was omstreeks middernacht, toen men buiten gerucht hoorde. Daar werd de deur geopend en zes mannen traden binnen, maakten licht en begonnen de winkel te doorzoeken. Maar daar opeens klonk een schril gefluit en onmiddellijk daarop snelden de agenten toe.

Muley begreep dadelijk, dat het plan van deze inbraak ontdekt moest zijn en dat hij zelf nu ook gevaar liep. Hij wilde vluchten, maar voelde zich door een sterke vuist tegengehouden. Toen de inbrekers geboeid waren, beval Motassem Muley binnen te brengen.

Toen de hoofdman van de bende Muley zag, meende hij niet anders dan dat deze hen verraden had en geraakte buiten zichzelf van woede. „Je hebt ons verraden, schurk!" schreeuwde hij. „Maar als wij naar de galg moeten, zal jij ook opgehangen worden!" En nu verweet hij hem een menigte misdaden, waaraan hij medeplichtig was.

Motassem wachtte tot de inbreker uitgeraasd was. „Nu hebben we genoeg gehoord," zei hij, gaf een wenk en Allabad kwam voor de dag. „Hier is de man, die je plan ontdekt heeft," zei hij. „Bekijk hem eens goed. Op wie lijkt hij?"

„Ben jij het, met wie ik gisteren gesproken heb?" vroeg de hoofdman.

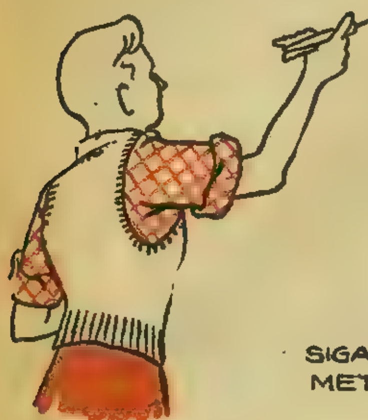
„Ja," zei Allabad. „Maar je meende, dat je een ander voorhad. Je ziet nu, dat je je vergist hebt."

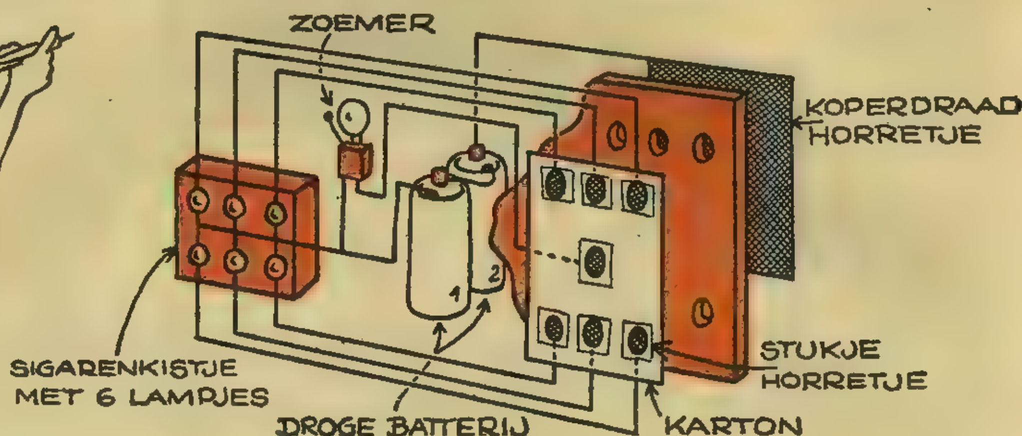
Met de inbrekers en Muley trokken de politieagenten nu naar de gevangenis. De volgende morgen begaf Motassem zich met Allabad en een paar manschappen naar Muley's woning, waar ze een grote voorraad gestolen goederen vonden.

Het kostte de politie nu niet veel moeite de overige leden van de bende te vinden. Dat Motassem door de kalief in zijn eer hersteld en dat de trouwe Allabad algemeen geprezen en schitterend beloond werd, behoeft wel niet gezegd.

De kleine knutselaar

LAMPJES-VOGELPIK

VOOR DE OUDEREN

Met vrij weinig materiaal kun je een aardig spel voor de lange winteravonden in elkaar knutselen. Is het niet leuk om, als je aan vogelpik doet — het bekende werpspel met de scherpe pijltjes — telkens een lampje te zien branden, wanneer je raak hebt geworpen, of een zoemer te horen brommen?

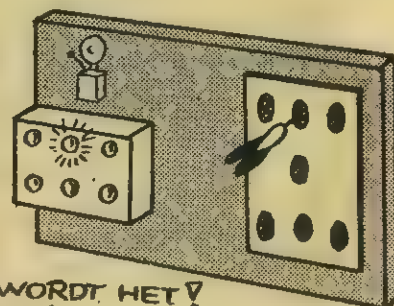
Als voorplaat neem je een rechthoekig stuk dik karton, als middenstuk een even groot stuk „board" of dik geperst zacht karton — je weet wel, van dat soort van een vinger dik — en dan daarachter, als derde stuk, een horretje van koperdraad. Dit horretje hoeft alleen zo groot te zijn, dat het de zeven gaatjes bedekt.

Dan heb je nodig een sigarenkistje, waarop je aan de voorkant je zes kleine lampjes monteert. Dat kistje timmer je vast op de voorplaat aan de linkerkant.

Rechts in de voorplaat en middenplaat maak je zeven openingen. Niet te groot natuurlijk, want je moet het raak werpen niet te gemakkelijk maken. Aan de achterkant van die gaten spijker je een stukje hor van koperdraad, iets groter dan elk gat. Het spreekt vanzelf, dat de gaatjes in voor- en middenplaat goed op elkaar moeten passen. Het grote horretje (dat alle gaten bedekt) bevestig je dan tegen de achterkant van de middenplaat.

De zoemer of bel bevestig je boven het sigarenkistje.

Elk gat van de voorplaat is met zijn eigen lampje verbonden, zoals op de tekening duidelijk te zien is. Alleen het middelste gat is verbonden met zoemer of bel. Die rinkelt dus alleen, wanneer je het midden treft. De draden dien je — om het goed te doen — aan de horretjes vast te solderen. Onder of boven elk lampje en onder de zoemer zet je een duidelijk leesbaar cijfer. Wanneer het lampje boven dat cijfer aangloeit, boek je een treffer en noteer je telkens het getal.

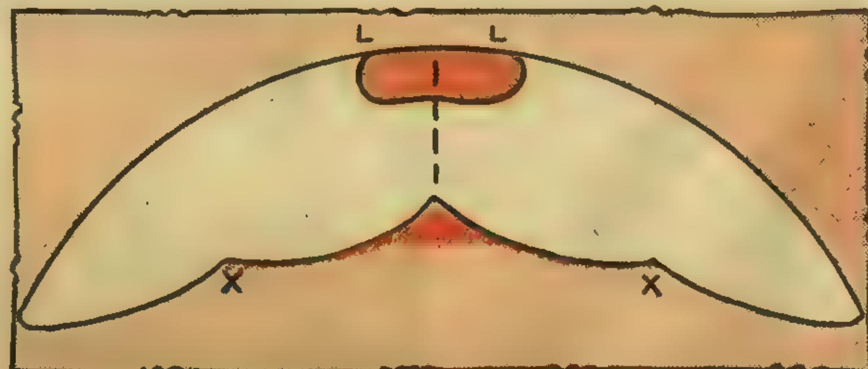

ZWEVENDE VLEUGEL

Om dit eenvoudige zweefvliegtuig te maken, dat het binnenskamers best kan doen, heb je niets anders nodig dan een stuk stevig papier en een stukje lak, zoals je gebruikt om brieven te verzegelen.

Knip een stuk papier in de vorm zoals aangegeven op de tekening. De afmetingen zijn: lengte van vleugeltop tot vleugeltop 15 cm. Breedte in het midden: 2½ cm.

Als je nu dit blad in de aangewezen vorm hebt geknipt en je werpt het weg, dan zul je zien, dat het holderdebolder naar de grond wentelt. Er mankeert iets aan, dat zeer gewichtig is, even gewichtig

als zijn eigen lichaam dit voor de vliegende vogel zelf is. Daarom moeten we die vleugel gewicht meegeven en daar dient nu die lak voor.

De grote ovale vlek L geeft aan, waar de lak moet aangebracht worden en ten naaste bij de hoeveelheid. Deze is echter niet precies aan te geven, want dat moet men zelf ondervinden. Soms moet er wat bij, soms wat af.

Zorg er echter ook voor die hoeveelheid gelijkelijk te verdelen over beide vleugels aan weerskanten van de stippellijn.

Is de vleugel te licht, dan zwaait hij van links naar rechts en kan geen koers houden; is hij echter te zwaar, dan zakt hij te snel naar beneden. Met proberen komt men er tenslotte wel achter, hoeveel lak er gebruikt moet worden.

Het enige, wat men verder te doen heeft, is het stellen van de vleugeltoppen. Het schijnt er niet zo erg veel op aan te komen, hoe hoog men die toppen vouwt, wel echter: dat de toppen precies de gelijke hoogte krijgen. Je zult zelf ondervinden, hoe buitengewoon gevoelig jullie model is voor elk klein verschil tussen beide toppen. Juist die grote gevoeligheid maakt het uitermate moeilijk een model te krijgen, dat een lijnrechte vlucht maakt, want meestal verloopt die vlucht in een min of meer grote kurve die te wijten is aan het feit, dat de ene vleugeltop wat hoger ligt dan de andere. Zelfs wanneer het je lukt een lijnrechte vlucht te verkrijgen, zal het wel gebeuren, dat het model bij het neerkomen of de poot van stoel of tafel raakt of een muur en dan is bijstelling noodzakelijk voor de volgende vlucht.

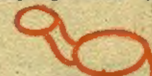
Bij het instellen der vleugeltoppen moet men het model omgekeerd van zich afhouden en met de lak naar onderen. Dan begint men bij de met x aangegeven punten en vouwt elke top om beurten voorzichtig tussen duim en wijsvinger.

TEKEN JE MEE?

EEN HEEL FLINK EI MET KWASTJE D'R AAN
EEN KLEINTJE NOG DAARNEVEN...

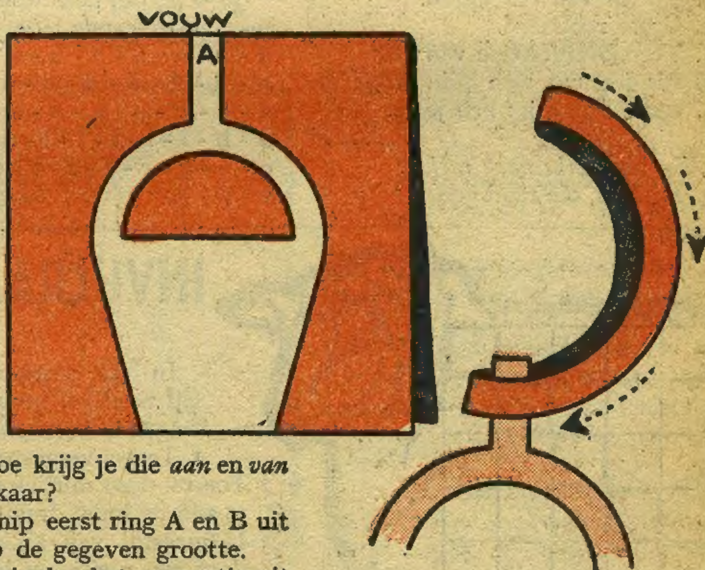
TWEE LIJNTJES TUSSEN BEIDE, GAAN
JE D'OPLOSSING HAAST GEVEN...

DAN ZET JE'R NOG TWEE BULTEN OP
EN ALLES OP VIER POTEN;
DAAR STAAT NU DE KAMEEL RECHTOP,
TOT PRET DER HUISGENOTEN.

TWEE PAPIEREN RINGEN EN EEN EMMERTJE

Hoe krijg je die *aan* en *van* elkaar?

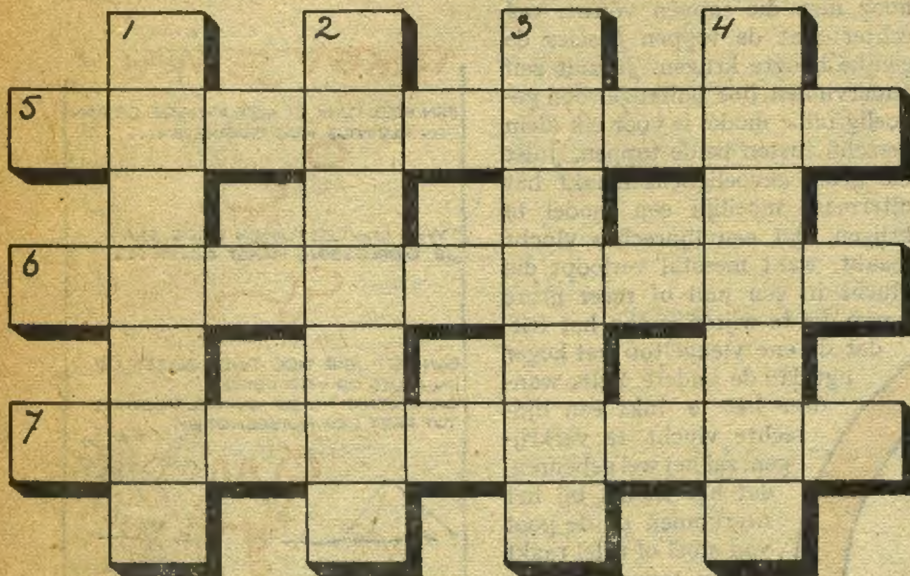
Knip eerst ring A en B uit op de gegeven grootte.

Knip dan het emmertje uit een gevouwen vierkant stukje papier.

Zo krijg je een dubbel emmertje.

Hang nu bij A dat emmertje over de grote cirkel. Bij B vouw je de grote cirkel dubbel, zodat je een halve cirkel hebt, en schuif de kleine cirkel nu via het pijltje over de grote cirkel, waarna je de kleine cirkel gemakkelijk over het emmertje kunt hangen. Dan vouw je de grote cirkel weer open.

WIE PUZZELT ER MEE?

HEKWERKPUZZLE

Op dit hek moet je invullen
Van boven naar beneden:

1. Vrouw van een baron.
2. Grote roofvogel.
3. Tegenovergestelde van vele.
4. Als iemand zich pijn heeft gedaan, vraag je: heb je je ....?

En van links naar rechts:

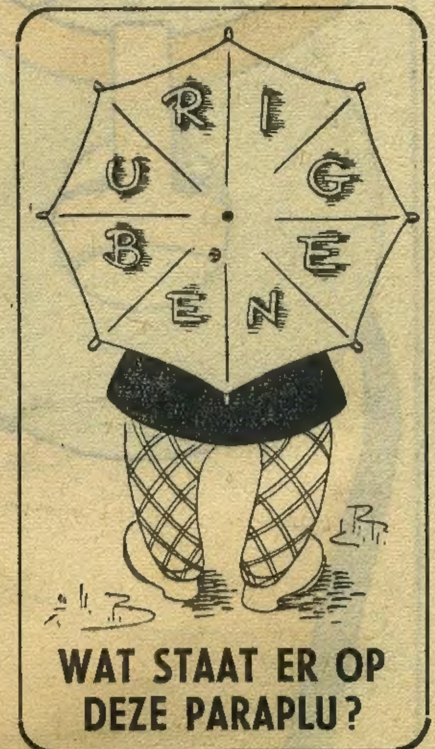
5. Iemand, die raad geeft.
6. Bewoner van Holland.
7. Mensen, die hun beroep maken van behangen.

Je hebt, om deze woorden te vormen, de volgende letters nodig:
a - a - a - a - a - a - a - a - b - b - b - d - d - d - d - e - e - e - e - e - e - e - e - e - e - e - e - g - g - g - h - h - i - i - l - l - l - n - n - n - n - o - o - r - r - r - r - r - r - r - s - s - v - w - z.

KRUISJESRAADSEL

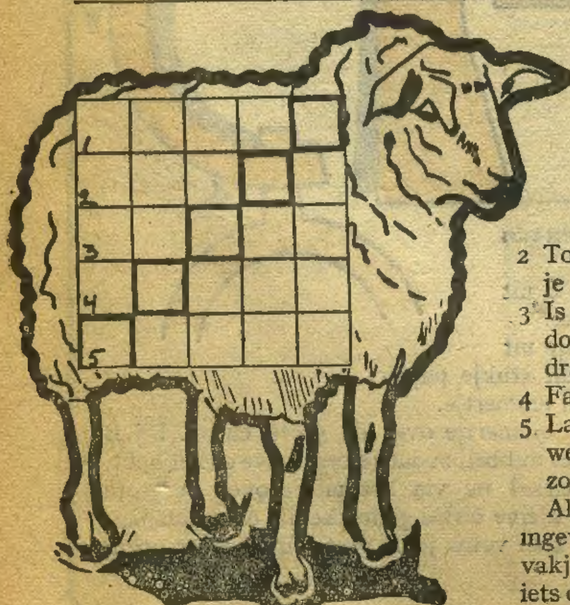
1 Wegen, waarlangs aan beide zijden bomen staan . . × . .
2 Ander woord voor prent . . × . .
3 Ligt op de trap of op het buffet . . × . .
4 Zeer harde wind . . × . .
5 Heb je nodig om de kachel te stoken . . × . .
6 Tegenovergestelde van zwak . . × . .
7 Muziekinstrument (strijkinstrument) . . × . .
8 Een boom . . × . .

Als je deze acht woorden van vijf letters goed hebt ingevuld, lees je op de kruisjes de naam van een beroemd keizer en veldheer uit de geschiedenis.

WAT STAAT ER OP DEZE PARAPLU?

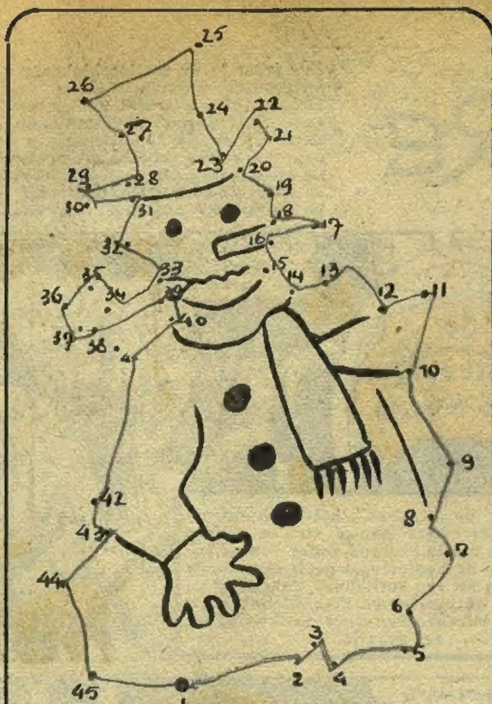
INVULRAADSEL

In dit vierkant moet je vijf woorden invullen van de volgende betekenis:

1 Tegenovergestelde van nat.
2 Toestel waar muziek uit komt als je aan de knop draait.
3 Is meestal van zijde en wordt door een meisje in het haar gedragen.
4 Familielid (zuster van je vader).
5 Land in het verre Oosten. Wordt wel eens „land van de rijzende zon" genoemd.

Als je deze woorden goed hebt ingevuld, lees je in de dikomlijnde vakjes van beneden naar boven, iets dat iedereen éénmaal per jaar is.

TEKEN JE MEE?

Als je wilt weten wat deze stippen beduiden, dan heb je niets anders te doen, dan ze — te beginnen met nummer 1 — met elkaar te verbinden. Het laatste lijntje trek je van 45 weer naar 1. En nu maar wachten, of het sneeuwen wil; dan kun je van dit mooie voorbeeld profiteren!

WIE HELPT DE ZETTER?

Een zetter moest acht namen van bekende personen onder elkaar zetten, maar juist toen hij klaar was, viel het zetsel uit elkaar, precies in lettergrepen. Maar.... die lettergrepen lagen kris kras door elkaar en de zetter wist niet meer welke namen het waren geweest. Wel wist hij nog precies wat voor personen de dragers van die namen waren. Ik zal dat hieronder voor je opschrijven, probeer dan eens of je de acht namen terug kunt vinden!

Hier zijn eerst de lettergrepen:

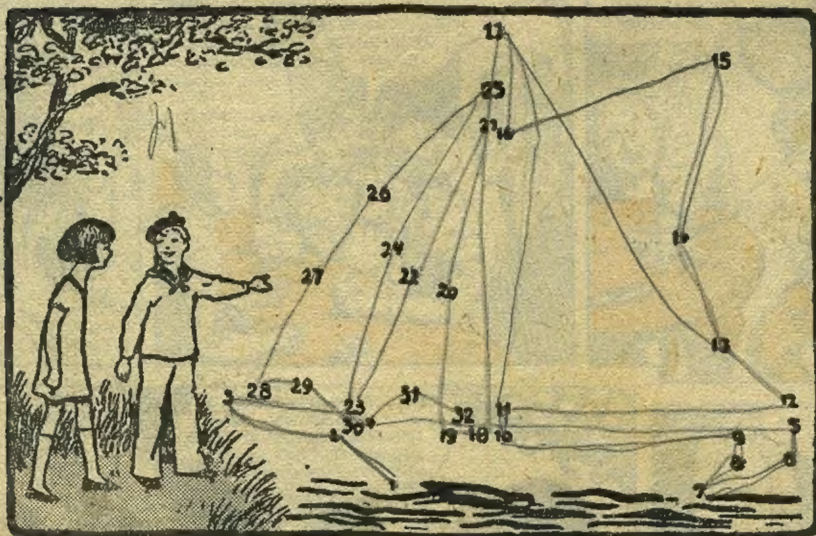
CO - VON - JAN - BRANDT - FRE DE - LUM - HU - RIK - OL - DEL - GROOT - BAR - AL - HEN - DE - SCHAF - BUS - FE - DRIK - VELDT - VAN - REM - DEN - VAN - GO - VA - NE - LAAR.

En hier volgen de „signalementen" van de acht beroemde personen:

1 De man, die Amerika ontdekte
2 Hij ontsnapte in een boekenkist.
3 Stadhouder van Holland, Zeeland, Utrecht, Overijsel en Gelderland (later ook van Groningen en Friesland), bijgenaamd „De Stedendwinger".
4 Onze beroemdste dichter.
5 Landvoogd tijdens de Spaanse overheersing; hij richtte de Bloedraad op.
6 Onze beroemdste schilder.
7 Hij sprong in Barneveld van een toren.
8 Raadpensionaris van Holland, die op hoge leeftijd werd onthoofd.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

JAN'S VERJAARDAGSCADEAU

Jan heeft voor zijn verjaardag een heel mooi cadeau gekregen, en hij laat het hier zijn zusje Ans zien.

Mocht je willen weten, welk geschenk Jan ontvangen heeft, verbind dan de cijfertjes met 1 te beginnen in de juiste volgorde door middel van een potloodlijn. Je maakt dus een streep van 1 naar 2, van 2 naar 3, enz.

Wat kreeg Jan voor zijn verjaardag?

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

TOVER-KWADRAAT

1	3	16	14
8	15	2	9
13	6	11	4
12	10	5	7

HELP EENS EEN HANDJE
WIE RAADT ER MEE?

TWEELING-HONDJES

De nummers 2 en 6, die elk acht parels aan hun halsband hebben.

Spreekwoordenrebus

ONDER ÉÉN HOEDJE SPELEN

Dat doet men, wanneer men zich met een ander verstaat om elkaar te helpen. 't Spreekt vanzelf, dat zo iets heel loffelijk is. Maar de uitdrukking: onder één hoedje spelen heeft een minder gunstige betekenis; ze wordt bijna uitsluitend gebruikt om aan te geven, dat twee of meer personen samenwerken in een niet eerlijke zaak, in een zaak die niet door de beugel kan.

Hamid, de dappere

Een ieder in de zondoorblakerde woestijn, welke zich uitstrekt van de Atlantische Oceaan tot aan de Nijl, noemt met eerbied en ontzag de naam van Hamid, de dappere sjeik van El Bashan. De armen luisteren naar zijn raad en zoeken zijn bijstand, en als hij op jacht is naar de bozen, de ratten van de onmetelijke Sahara, dan stokt de adem bij het relaas van zijn roekeloze daden.

